

Người Chèo Đò Trên Bến Cũ

Nguyễn Bá Sang

Bữa nay Anh đi chợ sáng và như mọi lần, Anh đứng tựa lan can bờ kè ngả ba sông nhìn ra khoảng mênh mông xa tít bờ bên kia, nơi 2 nhánh sông lớn Cổ Chiên –Mang Thít đổ vào nhánh nhỏ hơn vùng quê anh. Sáng hôm nay, lúc nước kém, những xoáy nước ở giữa hút những thứ trôi xung quanh vào tâm, xoay vài vòng rồi thả trôi chúng vào 2 nhánh còn lại. Vào tháng 3 này, nhiều đám lục bình xanh tốt không biết từ hướng nào, hội tụ ở ngã ba sông khá nhiều. Chúng xúm vào nhau tạo những vũ điệu bắt mắt, xanh mướt, làm giảm đi cái buồn tẻ đơn điệu của dòng chảy... Và thỉnh thoảng, từ bên bờ kia, thấp thoáng bóng người chèo đò. Anh ngạc nhiên một tí vì bây giờ đường xá dẫn vào ruộng vườn xa, những chiếc đò dọc đò ngang hoạt động nhộn

nhịp, máy nổ rì rầm vang cả bến chợ ngày nào cũng không còn. Giờ tại sao bến chợ vẫn người chèo đò. Thế là anh có ý nghĩ tìm hiểu về người chèo đò sót lại ở đây.

... Một chiếc đò từ xa, người lái đò thông thả lia mái chèo từ bên bờ kia bơi sang bên chợ. Qua vùng nước xoáy có những đám lục bình đang trôi từ tốn, chị từ từ đến gần bờ. Chiếc áo bà ba cũ bông tím, nón lá, cùng cái dáng gầy, nét mặt phủ dấu thời gian cho anh biết chị khoảng hơn 50 một chút. Rồi anh nhận ra chị, trong kí ức 20 năm trước là em gái trẻ trung, khỏe khoắn, tay chèo mạnh mẽ, xoay trở con thuyền tam bản 40 gia như món đồ chơi trên tay. Giọng nói rõ vang cả bến sông khi trò chuyện đùa giỡn cùng những em gái, em trai chèo đò khác trong những buổi họp chợ sáng nước lớn, hay vào buổi chợ tết đông khách qua đò... Anh vẫy tay gọi:

– *Cô ơi, cô chèo đò phải không?*

– Dạ, anh muốn qua sông hả?

Cô ngước nhìn lên bờ, và như nhận ra người quen, cô nói tiếp:

– Anh Hai phải không?

– Ừ, anh Hai chồng chị L, rể bác T chích thuốc nè!

– Lâu quá mới gặp anh

– Phải rồi, từ khi nghỉ bán, anh ít xuống bến đò, và khi ba mẹ mất, cái nhà đóng cửa im ỉm anh em cũng ít xuống đây. Anh cũng nhìn không ra em! Chị mất hơn 2 năm, anh cũng ở nhà hoặc đi chơi chứ ít xuống bến đò.

– Em vẫn còn nhớ chị Hai, chị đẹp, và dễ thương lắm. Hồi đó, cái bến đò ngay nhà bác T nên tụi em hay lên ghé dài trước nhà chờ khách, tránh nắng, có thường trò chuyện với mấy chị con bác T...

Anh nhìn con thuyền cũ kĩ bám rêu, không còn thấy các thớt gỗ sơn dầu chai như hàng chục năm trước. Nhìn nó có vẻ nặng nề bởi nhiều lần sửa chữa sơn trét chồng lên nhiều lớp dầu hắc –dầu chai chống nước. Vài chỗ dày hơn bởi mấy tấm ván vá đắp vào chỗ mục ngăn nước tràn vào. Và cô thỉnh thoảng cúi người múc nước rỉ vào tát ra. Anh nhận ra cuộc đời của con đò cũng không khác đời người là mấy... Rồi anh nhìn ra xa, chỉ một người đàn ông đang làm gì đó trên chiếc tam bản khác anh hỏi cô:

– Em ơi, anh trên chiếc ghe bên kia cũng chèo đò hả?

– Dạ, Anh Bảy đó, giờ chỉ còn ảnh với em còn chèo đò ở đây. Ảnh lớn em nhiều, đã yếu, nhà ảnh cũng khó khăn... Em thì có 2 con đi làm, cũng nhờ được, em chèo đò cho vui vì có bà con còn gọi qua sông, chèo vận động cũng như thể dục vậy... Bây giờ đường xá tráng nhựa, xi măng vô tới ruộng, vườn, nên bà con đi xe cá nhân nhiều, bến đò này giải tán. Chỉ còn em với anh bảy đưa rước vài người bên xóm chờ đò đi bán buôn qua lại vài chuyến trong ngày thôi.

Cũng vừa lúc đó người đàn ông chèo sang tấp vào, rước khách. Ông bước chậm chạp khó khăn lên mấy bậc thềm dẫn từ mé nước đến bờ. Ông mặc chiếc áo kaki vàng tươi, quần đùi vải dày, hơi thùng thình. Có tiếng cô áo tím:

– Anh Bảy nè, anh Hai!

Người đàn ông đôi mắt hiền nhìn anh như nhớ ra điều gì xa xưa, và chợt tươi vui:

– Anh Hai, lâu quá mới gặp anh!

– Còn nhớ tôi hả?

- Hồi đó anh chị buôn bán ngay bến chợ chứ đâu!
- Tôi nhớ chú rồi, hồi xưa còn khỏe mà giờ gặp lại anh em, ai cũng yếu hết trơn, chú nay nhiều rồi?
- 67 rồi anh!
- Nhỏ hơn tôi 3 tuổi, chú vậy thì tôi biết tôi còn tẻ hơn chú nữa!

Người đàn ông cười vui gặp lại người quen. Anh ngẫm lời:

- Chú vớt dùm tôi chừng chục tay lục bình bỏ lên bên đây, chút tôi chở về đắp gốc mấy châu bông, lúc này nắng quá! Gởi chú ít tiền nha cảm ơn chú! “
- Nhiều vậy anh Hai, để thối lại anh bớt
- Khỏi, chú giữ hết đi, anh em mà!
- Chừng nào muốn lấy lục bình nữa, anh kêu em
- Ủ! Cảm ơn chú nhe!

Anh bỏ đám lục bình lên xe chở về. Đã gần trưa, chợ vắng, mấy cô bạn hàng cá, rau cải, đồ ăn, bánh gói, trái cây lục đục dọn đồ. Con đường xi măng của bờ kè ven sông trông hơn, âm thanh nhộn nhịp của cái bến chợ buổi sáng tan đâu mất, ngã ba sông lúc này nước đã lớn, các xoáy nước gần như mất hút, chỉ còn những gợn sóng nhẹ của dòng nước đang lớn đổ về từ 2 nhánh Cổ Chiên, Mang Thít, đám lục bình đã tản ra tứ phía. Anh chạy 1 quãng, dừng xe nhìn căn nhà cũ mái tôn, giờ thấy thật hẳn xuống cả mét so với mặt đường. Màu sơn xanh lá trên mấy cánh cửa lá sách giờ đã bạc phếch theo thời gian. Đã 12 năm rồi còn gì, từ khi mẹ vợ anh mất. Thời gian vậy mà nhanh quá. Những kỷ niệm xưa chợt ùa về trong anh như còn mới nguyên, hình bóng người thân hiện ra sống động. Mẹ vô ra bận rộn với mấy thúng cám tấm gạo để bán trước nhà. Ba ngồi chơi cờ với bác hàng xóm, đóng củi thước xếp ngay ngắn để bán. Con heo ụt ịt bên cạnh thao nước cám dưới gốc cây mận... Những tiếng chào hỏi quen thuộc của người qua lại bến chợ... Tất cả... Vậy mà giờ đây chỉ còn là dĩ vãng. Cả những người hàng xóm cũ anh biết rõ, giờ không còn mấy... Chỉ còn ông già cạnh nhà mẹ đã hơn 90 tuổi, đã lẩn, ngồi ngơ ngẩn nhìn ra bến sông. Bà chị hàng xóm đã hơn 80, vẫn còn tinh táo nhưng bệnh tật yếu ớt, thỉnh thoảng anh đi ngang chào thăm hỏi chị... Giọng của chị, cả nét mặt rã rượi, chán chường, có lẽ vì hoàn cảnh gia đình chị không may mắn...

Anh nhận ra cái vô thường của đời người, và rưng rưng nỗi buồn trên suốt dọc đường về nhà...

Nguyễn Bá Sang
Vĩnh Long 30/9/25